

IŠ CLEVELANDO TEISININKŲ NUOMONIŲ

Lietuvos reikalais tesivadovautina teisėtąja 1922 m. konstitucija, o ne "tautos vado" smurtu primestuojų diktatu

Naujųjų Metų angoje clevelandiškieji teisininkai Ed. Petkevičiaus bute (8815 Esterbrook Ave., Cleveland, Ohio) turėjo susirinkimą, kuriame plačiai išsiskalbėjo apie būsimą konstitucinius klausimus išlaisvintoje Lietuvoje.

Nagrinėjimo ir diskusijų pagrindą sudarė Vilniaus universiteto teisių fakulteto nario Felikso Mackaus, kitados dėsiusio konstitucinę teisę, plati paskaita "Konstituciniai klausimai išlaisvintoje Lietuvoje". Gi diskusijose dalyvavo: Juozas Liudžius, Juozas Damašis, Jonas Barniškis (svečias), Jonas Leonas, Gediminas Gudėnas (svečias), Antanas Gailiūšis, Andrius Bikyns, Edvardas Petkevičius ir Stasys Lazdinis.

Nuomonių buvo pareikšta įvairiausių, visokiausių jas pagrindžiant. Svarstyta, kokia konstitucinė būklė bus pereinamoju laikotarpiu, kuria konstitucija vadovaujantis vyks Lietuvos seimo rinkimai ir kurios konstitucijos privalu žiūrėti veikiančioms Lietuvos atstovyboms bei visiems kitiems lietuviškiems politiniams veiksniams.

Samprotauta, jog derėtų dabar vadovautis visur 1938 m. "konstitucija", nes grįžtant prie 1922 m. konstitucijos susidarytų "sąmyšis".

Tačiau buvo ir radikalių priešiškių pasisakymų prieš 1938 m. "konstituciją". Nurodyta, jog tik ta konstitucija yra teisėta, kurią Lietuvai davė jos teisėtasis valios reikšėjas — būtent demokratiskai visų gyventojų išsivertęs seimas. Tokia ir vienintelė teisėtoji Lietuvos Res-

publikos konstitucija yra 1922 m. seimo priimtoji. Gi kaikienu bandomoji įpiršti į konstitucijas vadinamoji 1938 m. "konstitucija" tėra tik Smetonos smurtiškai įvestas diktatas. Pripažinti Smetonos smurtą nėra jokio reikalo. Šio diktatoriaus savavaliavimai niekada būti įteisinti. Konstitucijos pasirinkimas yra grynai lietuvių vidaus reikalas ir šiuo klausimu nėra jokio pagrindo kokiam nors "sąmyšiu".

Gana plačiai ir įvairiai pasikalbėta apie clevelandiškių teisininkų gyvenimą liečiančias informacijas spaudoje. Ištiesai perskaitytas ir paskutinis "Naujienose" buvęs susirinkimo aprašymas. Tačiau nieko jame nerasta prasilenkiančio su tikrove.

Kažkokių sutapimų susirinkimas vyko lygiai tą patį vakarą, kaip prieš metus du gruodžio 17 smurtiškieji perversmininkai Petras Stravinskis ir Juozas Steponaitis bei anam smurtui ir dabar oficialiai pritariaus Jurgis Stravinskis pasitraukė iš teisininkų. Tad ir atsiminta anoji triukšmingoji praeitis.

O gi, šia vasarą rašytojas Vytautas Alantas pilnutinai išgildeno straviniskizmą ir jo originalą — Petrą Stravinską. Tad straviniskis Petras Stravinskis yra aiškus.

Susirinkime pasikalbėta ir likusiųjų Europoje teisininkų šarpo reikalais.

Susirinkimas buvo pradėtas clevelandiškių teisininkų pirminko Antano Gailiūšio, pirminkauto išsivertęs Edvardas Petkevičius ir sekretoriauti Andrių

Montreal, Kanada

Jūros skautai

Montrealyje jau nuo 1950 metų pavasario veikia Jūros skautai. Bet, bent iki šiol, jų veikla plačiai ir mokiškai lietuvių kolonijai buvo mažai žinoma. Jie dirbo tyliai ir kantriai, beveik iš niekur, išskyrus Šv. Kazimiero parapijos kleboną Kun. Bobiną, jokios paramos ar pagalbos negaudami.

Nors trumpai, susipažinkime su jų veikla.

1951—1952 m., turėdami 21 pėdos ilgio gelbėjimosi valtį, plaukiojo vien firklų pagalba. 1952-53 m. žiemą kilo sumanymas ant šios valtį uždėti bunerę, pastatyti kabina ir įsigyti motorą. Kasoje nė vieno cento, užsimojimas platus. Galiausiai pasiryžimas viską nugali. Skautai, kurie yra visi jaunuoliai, ir tik dalis dirbančių, nutaria atlikti centą dėti laivo kason. Dirbantįjį deda kas savaitę po kelis (o kaip kada ir daugiau) doleriukų. Susidaro šio kio tokia sumelė. Nuperkami dažai ir kitos smulkenos. 1953 m. kovo mėn. 27 d. prasideda minėtos valtį pirmieji remontai darbai.

Na, mielas skaitytoju, gal pagalvosi, kad tų jaunuolių — jūros mėgėjų buvo dešimtys, o ne vos keturi. Atsisakydami savaitinio poilsio, kuris jiems, grįžusiems iš fabriko, būtų buvęs taip reikalingas, griebiasi jaunatvišku užsidegimu darbu. Per kelis savaitgalius laivo senieji dažai pavašinami, sudurimai užkitojami.

Jiems neatleidžiai dirbant, dar trys jaunuoliai susidūrė su jūra ir įstoja į Jūros skautų eilę. Mikni.

Dalyvius šeimininkas Ed. Petkevičius šeimoniai ir nuosirdžiai pavašino.

Padidėja darbininkų skaičius. To paschoje po keletos savaitgalių ant laivo (gelbėjimosi valtį) atsiranda kabina, išdažoma iš vidaus ir lauko pusės, uždedamas kylis ir birželio mėnesį laivas pasiekia Kanados vandenius — nuleidžiamas. Nuleidžiamas be triukšmo, be reklamų, labai ir labai mažai kam žinant. Ir kaip gali skelbtis, kad laivo judėjimo taškas labai ir labai ribotas. Nėra nei burių, nei motoro.

Tačiau noras išeiti į plačiuosius Kanados vandenius ir kartu visų mišruojančių bangų parodyti mišruojančių bangų paskutinius sunkumus. Kun. Bobinas ištiesia pats ranką. Sudaro sąlygas, savo pridėdamas stambesnę auką, įsigyti motorą, ir 1953 m. birželio mėn. gale mūsų Jūros skautai vežasi iš Montrealio 10 H. P. Johnson motorą. Motoras, jau yra labai apmokėtas, tas dabar jau septyni, jaunuolių lėšomis ir kun. Bobino 50 dolerių auka.

Tas birželio savaitgalius — 21 diena — šiam vienetiui istorinė. Tą dieną motoro pagalba, išlenka laivas, jau ne gelbėjimosi valtį, iš Vaudreuil įlankos į Two Mountains ežerą. Išeidami jie kartu ir išnešė mūsų trispalvę, kuri čia dar nebuvo pažįstama. O reikia atsiminti, kad šiomis vietomis eina laivų judėjimas ne vien Kanada, bet ir iš okeano. Jau dabar šalia jų pasirodo ir mūsų trispalvė. Stebisi ne tik kanadiečiai, bet ir europiečiai jūrininkai, k. t. švedai, suomiai, vokiečiai, olandai ir kit.

Pirmąją dieną laivas padaro 30 jūrmylių. Ir taip kiekvieną savaitgalį seka plaukiojimo praktika. Raižomi St. Louis, Two Mountains ežerai, neaplenkiant ir Ottawos upės. Nuo Lachines iki Soulanges kanalo ir nuo St. Anne de Bellesue slėnų iki Carillon kanalo plevsuoja mūsų vėliava.

Skautai įgauna praktikos, ypač nakties kelionėse vien kompasu pagalba. O aplinkiniai vandenys yra gana pavojingi — su daugybe akmenų, sekungų ir vietomis su gana pavojingai stiprią srovę. Taip ypač dirbdami, nekarty kovidami iki kaulų, kuomet bangos plauja denį, padaro 420 jūrmylių ir kiekvienas išbūna ant vandens po 300 valandų.

Kas apmoka plaukiojimo išlaidas? Ogi jie patys, tie ryžtingieji keli jaunuoliai. Jie surengia viena gegužinį rugsėjo mėn. 23 d. vėžlių saloje. Atsako iš Montrealio... vos apie 50 asmenų. Bet tikimės, kad šiais metais tas skaičius padidės bent dešimteriopai.

Plaukiojimo sezoną baigė dviem ilgesnėmis kelionėmis ir lapkričio 12 d. valtį ištraukė į žemiojimo vietą.

Tai praėjusio. O kas prieš akis?

Kaip jau minėjome, laivas nuturi burių. Pačios burės yra nupirktos, bet nėra ant ko pakabinti, nėra stiebo. Patys skautai jau daug lėšų sudėjo, deda ir dabar, bet jie reikalingi platesnės visuomenės paramos. Kaip praktika parodė, parengimui be alkoholio neturi pasisekimo; jeigu jie nesibaigia nuostoliu, tai pelno neša centus. Skautai tokį parengimą surengti, kur ir aluėio būtų, negali. Rinkliavos — jos yra kasdienės ir tiek aukotojams, tiek ir rinkėjams, jau nusibodusius.

Galiausiai 1953 m. gruodžio mėn. 13 d. susirinkus Jūros skautų tėvai ir bičiuliai, apsvaustu padėję ir nutaria įsteigti Montrealyje Jūros skautų rėmėjų bičiulių būrelį. Būreliai vadovauti apsiima senas, prityres jūrininkas, Lietuvių Jūrininkų Sąjungos narys, Keblys.

Šio būrelio pirmas žygis, tai rengimas š. m. vasario mėn. 6 d. ("Dom Palski" saloje, Wellington St.) viešo, su programa ir

bufetu vakaro. Tikimasi, kad Montrealio lietuviai tikrai gausingai atsilankys, patys smagiai laiką praleis ir tuo parems šiuos pirmuosius Kanados vandenų raižytojus.

Rėmėjų būrelis tuo pačiu kviečia rėmėjus prisidėti prie šio būrelio, įstoti į jį nariais. Tai mūsų pirmas ir nuosirdus kvietimas visų, be jokių skirtumų, lietuvių. Mes visus mielai priimsime, kartu pasidalinsime mintimis, praleisime vasaros meto savaitgalius gražiuose Kanados vandenyse, tyrame ore ir tuo pačiu rėmsime jaunuolių ryžtų pamilti jūrą ir prisidėsime prie paruošimo nepriklausomai Lietuvai jūrininkų kadro.

Tad laukiame visų ir visu. Šio rėmėjų būrelio pirmininko p. Keblio adresas yra: Mr. A. Keblys, 5730 Mallet Str., Rosemount-Montreal, P. Q.

Kiti valdybos (laikinosios) nariai: A. Piesina, 1160 Allard Ave., Verdun, J. Ramanauskas 662-2nd Ave., Verdun, ir išdminikas — Pr. Simelaitis, 1271 Allard Ave., Verdun.

Tad broliai į darbą visi, kas tik galim.

Rėmėjas

Kas NAUJIENŲ nėra lietęs.

Dar ne pilnai apsišvietę.

O NAUJIENŲ tiesos žodį.

tikrą kelią jiems parodys.

BALDWIN ICE CREAM
Šiandien užsakykite galioną savo mėgiamos rūšies, supakuotą sausam lede ("dry ice")
Dėžės nereikia gražinti.
Tuoj pat paskambinkit ir užsakykit!
● VISŲ RŪŠIŲ SKANUS
● MAISTINGAS SHERBET

Tik paskambint telefonu triūbelę:
LIVINGSTON 8-1500
BALDWIN ICE CREAM CO.
5316 So. State Street Chicago, Ill.

Lai Nauji Metai būna pilni malonaus gyvenimo su naujom ir patogiom namų reikmenim iš Progress Lietuvių Bendrovės Krautuvės!!

Ši mėnesį čia eina inventorių ėmimo stando sumažinimo didis išpardavimas. Kainos numažintos nuo 25% iki 50% ant geriausių baldų setų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, radijų, refrigeratorių, ploviklių, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų.

Lengvi išmokėjimai pritaikomi visiems. Lankytie visi čia

ERDVA IR PATOGIA SENIAUSIA LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖ

PROGRESS FURNITURE CO.
4181133 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje

Standard Federal Savings -- Chicago's Strongest for Savings

OUR FINANCIAL STATEMENT REFLECTS A SOUND INVESTMENT POLICY CONSISTENTLY FOLLOWED THROUGH 44 YEARS OF OPERATION AND SHOWS WHY STANDARD FEDERAL SAVINGS ACCOUNTS ARE FULLY SAFE.

STATEMENT OF CONDITION AS OF DECEMBER 31, 1953

ASSETS		CAPITAL AND LIABILITIES		OFFICERS:	
Cash and U. S. Government Bonds	\$10,452,266.64	Members' Savings Accounts	\$34,118,202.02	JUSTIN MACKIEWICH	President and Manager
Stock in Federal Home Loan Bank	424,000.00	These accounts receive all the earnings, after expenses and additions to reserves and surplus. The funds received from our savings members are invested as shown under the asset section of the statement.		JUSTIN MACKIEWICH, JR.	Vice President and Ass't. Manager
Membership in Federal Home Loan Bank System.		Loans in Process	1,634,015.41	E. J. MACKIEWICH	Vice President
VA Guaranteed First Mortgage Loans	21,599,707.53	Mortgage loan funds to be paid on order of the borrowers.		HELEN KUCHINSKAS	Secretary and Treasurer
Mortgage loans to veterans to finance purchase of homes, guaranteed up to 80% by the U. S. Government and made on properties appraised and approved by the Veterans Administration.		Advances from Federal		PETER SLOGER	Vice President
First Mortgage Loans —		Home Loan Fund	4,400,000.00	JOHN CLORUS	Vice President
Standard's Conventional Plans	11,694,487.42	A small part of the total credit available from the Federal Home Loan Bank System.		JOHN C. LEWE, JR.	Assistant Vice President
Conservative in amount and made to carefully selected applicants.		Borrowers' Tax and Insurance Accounts	585,979.55	LUCY KRUSH	Assistant Secretary
Office Building, Vaults and Equipment	1.00	Amounts paid in advance by mortgage loan borrowers for their taxes and insurance.		DOMINIC CHIAPETTA	Assistant Secretary
All Other Assets	49,717.96	Other Liabilities	30,040.50	LOUIS WAITKUS	Assistant Treasurer
TOTAL ASSETS	\$44,220,180.55	Reserves and Surplus	3,451,943.07	STELLA STANKUS	Assistant Treasurer
		Total over 10% of the members' savings accounts and provide added safety for the savings accounts.			
		CAPITAL AND LIABILITIES	\$44,220,180.55		

DIRECTORS:

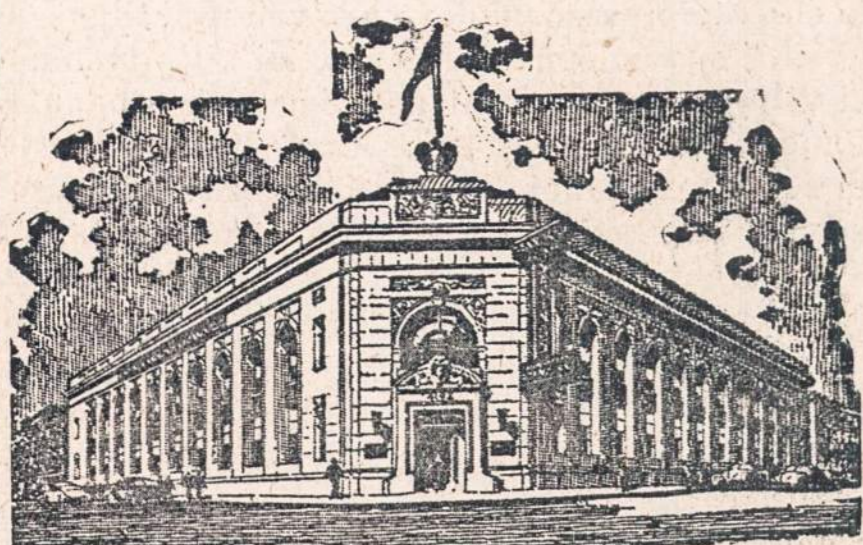
JUSTIN MACKIEWICH LEON GINIOTIS
JUSTIN MACKIEWICH, JR. M. ZIZAS
E. J. MACKIEWICH JOSEPH PUDZIUNAS
HELEN KUCHINSKAS D. JANKIEWICZ
BRUNO KUCHINSKI
JUDGE JOHN C. LEWE, Honorary Chairman of the Board

SANTAUPOS, PADĖTOS PRIEŠ SAUSIO 12 DIENĄ, GAUS DIVIDENDUS UŽ VISĄ MĖNESĮ.

Taupytojai yra sudėję į STANDARD FEDERAL taupomąsias sąskaitas virš \$34,000,000.00
Cash, Government Bonds ir Veteranų Paskolų, dalimi JAV valdžios garantuotų, yra virš \$32,000,000.00
Atsargos Fonde yra virš \$3,400,000.00

Į šias sumas neįskaityti įstaigos namai ir visi įrenginiai.
Jau vien faktai iš šių skaitmenų aišku, kad beveik visi taupytojų pinigai yra investuoti į U. S. Government securities, o 10% yra Atsargos Fonde. Tai reiškia, kad kiekvienas taupytojo doleris yra

vertas \$1.10. Be viso to, kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00.
Nėra stipresnės taupymo įstaigos visoje Amerikoje.
Mums yra garbė pranešti šiuos davinius Standard Federal taupytojams ir visai publikai.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

Archer at Sacramento

UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION • ESTABLISHED 1909

Chicago 32, Illinois

ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Keturtdieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečdieniais visai neatidroma.

